

DANCSÓ TÜNDE

A készségek fejlettségében azonosítható összefüggések a 18 évesek informatikai tudásszintje alapján

Szegedi Tudományegyetem Neveléstudományi Doktori Iskola
Kodolányi János Főiskola
dancso.tunde@gmail.com

A hazai és nemzetközi vizsgálatok tartalmának és eredményeinek összehasonlítása, analízisa, szintetizálása, integrálása révén meghatározhatók a társadalmi elvárások és a kulturális értékek, definiálható a műveltség fogalma. A tanítási és tanulási stratégia alkotási folyamatában egyre nagyobb prioritást kap a kutatási eredmények megismerése, elemzése, értékelése, az objektív tapasztalatok oktatási gyakorlattá alakítása.

Az elemzések eredménye iránytűje lehet a felsőoktatásban alkalmazható oktatási módszertan fejlesztésének, a multimédiás tartalmak, oktatási keretrendszerek, tanulást irányító szoftverek, egységes tanulmányi rendszerek hatékony alkalmazásának. Az oktatás folyamatának megértése és mérési adatokon alapuló folyamatos fejlesztése révén a hatékonyság eredményesen fejleszthető. Az adott területen végzett mérések elemzése és összegzése lehetőséget nyújt a fejlesztést igénylő területek kijelöléséhez, az elért eredmények objektív feltáráshoz, valamint az elért eredmények és a fejlesztési igények közötti kapcsolat megteremtéséhez.

Az internet mára mindennapi információszerző eszközzé vált, de a felsőoktatásba lépő hallgatók többsége ma még nem rendelkezik azokkal a speciális készségekkel, amelyekre a felsőoktatási tanulmányai során szüksége lesz, ezért a felsőoktatásban kiemelkedő jelentőséget kap a belépő hallgatók informatika tudásának, képességének a mérése, a mérési adatok megismerése. Nemzetközi szinten a képességek mérésére, értékelésére kutató- és fejlesztőcsoportok alakulnak. Az amerikai Educational Testing Service által fejlesztett szimulációs mérőeszköz az információ feldolgozásával kapcsolatos műveletek, a definiálás, hozzáférés, szervezés, kritikus értékelés, integrálás, az alkotás és kommunikációs készség mérésére, egyéni és csoportos értékelésére is alkalmas, az eredményeket az egyéni és a csoportos fejlesztések során hasznosítják.

A Szegedi Tudományegyetem Oktatáseméleti Kutatócsoportja 2007. februárjában egy papír-ceruza alapú teszttel mérte fel a 18 éves diákok (n=1747) informatikai készségeit. A

mérés célja az informatikai, ezen belül a technikai, kommunikációs és alkalmazói készségek fejlettségi szintjeinek, kapcsolatrendszerének feltárása volt. Előadásunkban a teszt empirikus mutatóit, a mért készség-területekre vonatkozó gyakorisági diagramokat, a készségek kapcsolatrendszerét, a fejlesztendő, átlagosan fejlett illetve kiemelkedően teljesítők különböző teljesítményei alapján képezett keresztábrákat, a klaszteranalízis által kirajzolt dendrogramokat mutatjuk be.

Az egyes készségekben kimutatható különbségek arra hívják fel a figyelmet, hogy a tanítás során mely területeknek kellene hangsúlyosabban megjelenni. A tanulók fejlettségi szintjeiben szélsőséges csoportok is megjelentek, az ő esetükben csakis a komplex, testreszabott fejlesztés vezethet célra, amely a felsőoktatás jelenlegi keretei között ma még nehezen valósítható meg. A statisztikai eljárásokkal az egyes készségszintek fejlettsége között olyan összefüggések feltárására is sor került, amelyeket az informatikai készségeket igénylő képzések során érdemes figyelembe venni.